

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Kmetovanje na gorskih območjih

LIFE projekt VARNA PAŠA

Upravljanje s kulturno krajino alpskega sveta

Silvester Kranjec

Bled, 15.4.2025

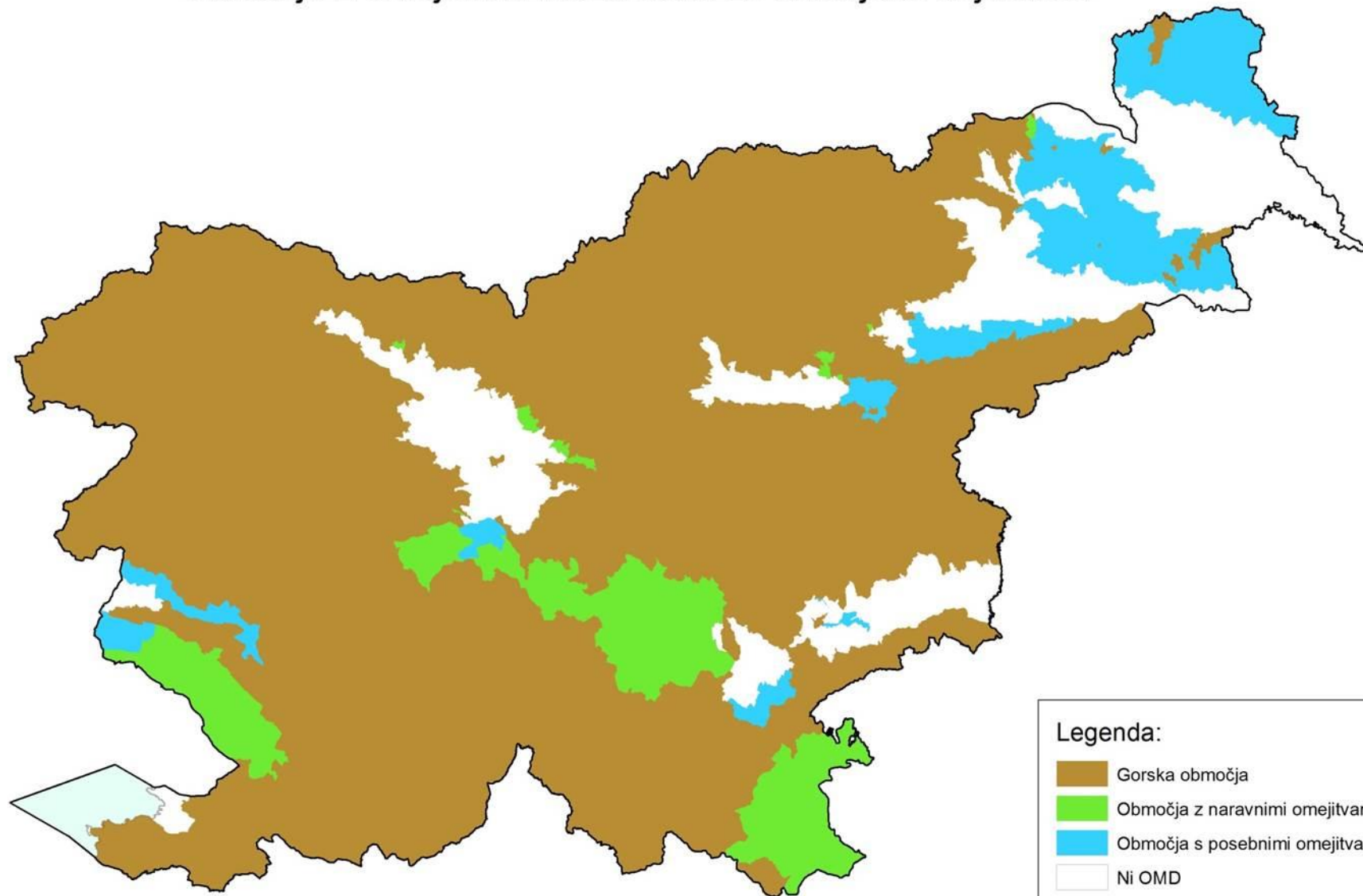

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost

Legenda:

- Gorska območja
- Območja z naravnimi omejitvami
- Območja s posebnimi omejitvami
- Ni OMD
- Državna meja Republike Slovenije
- Teritorialno morje Republike Slovenije

0 50 100 Km

MKGP, januar 2019

Obseg OMD v Sloveniji

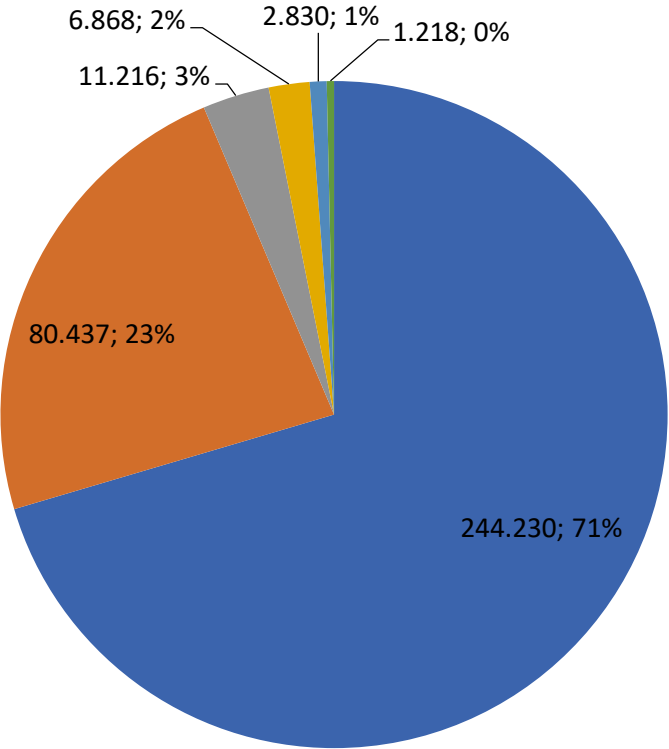
Območja	Delež skupne površine (%)	Kmetijska zemljišča v rabi		Kmetijska zemljišča - GERK	
		Površina (ha)	Delež (%)	Površina (ha)	Delež (%)
Gorska območja	72,4	331.022	55,6	264.938	54,2
Območja z naravnimi omejitvami	7,2	48.981	8,2	39.041	8,0
Območja s posebnimi omejitvami	7,1	72.644	12,2	60.548	12,4
Skupaj OMD	86,9	452.647	76,1	364.527	74,6
Območja izven OMD	13,1	142.222	23,9	124.060	25,4
Slovenija	100,0	594.869	100,0	488.587	100,0

Vir: MKGP; podatki za Zeleno poročilo 2023

Struktura rabe kmetijskih zemljišč v OMD in v gorskem območju

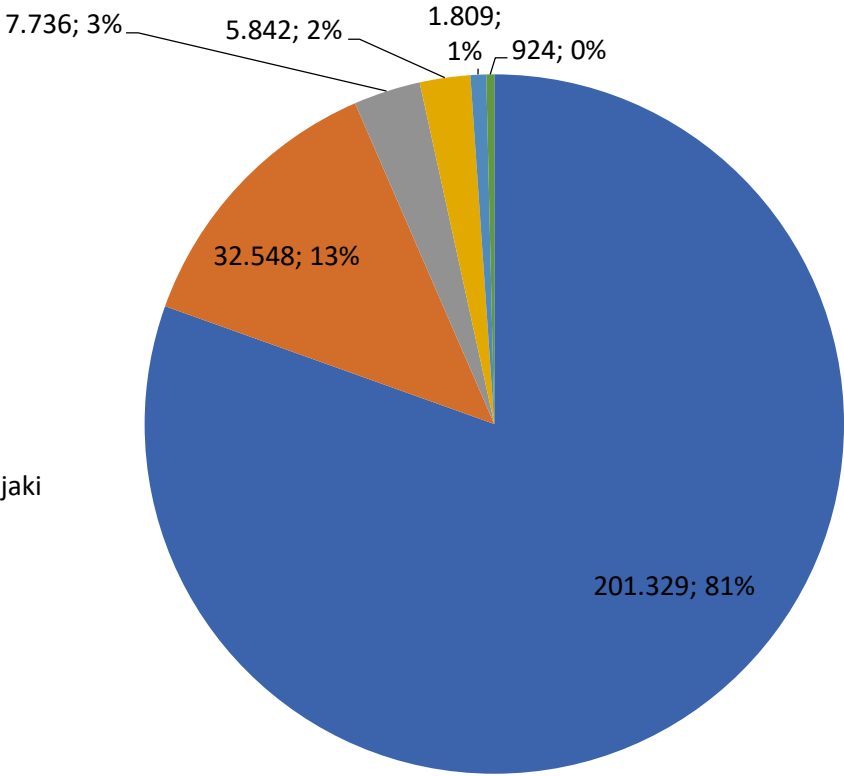

Površine Gerk v OMD

- Travinje
- Njive
- Vinogradi
- Ekst. Sadovnjaki
- Sadovnjaki
- Ostalo

Površine GERK v Gorskem območju

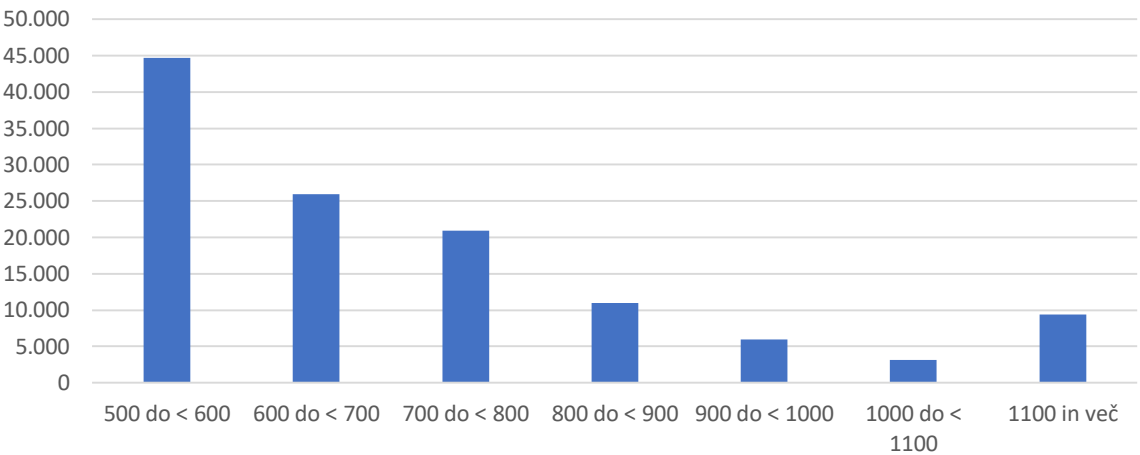

- Travinje
- Njive
- Vinogradi
- Ekst. Sadovnjaki
- Sadovnjaki
- Ostalo

Nadmorska višina in nagib kmetijskih zemljišč

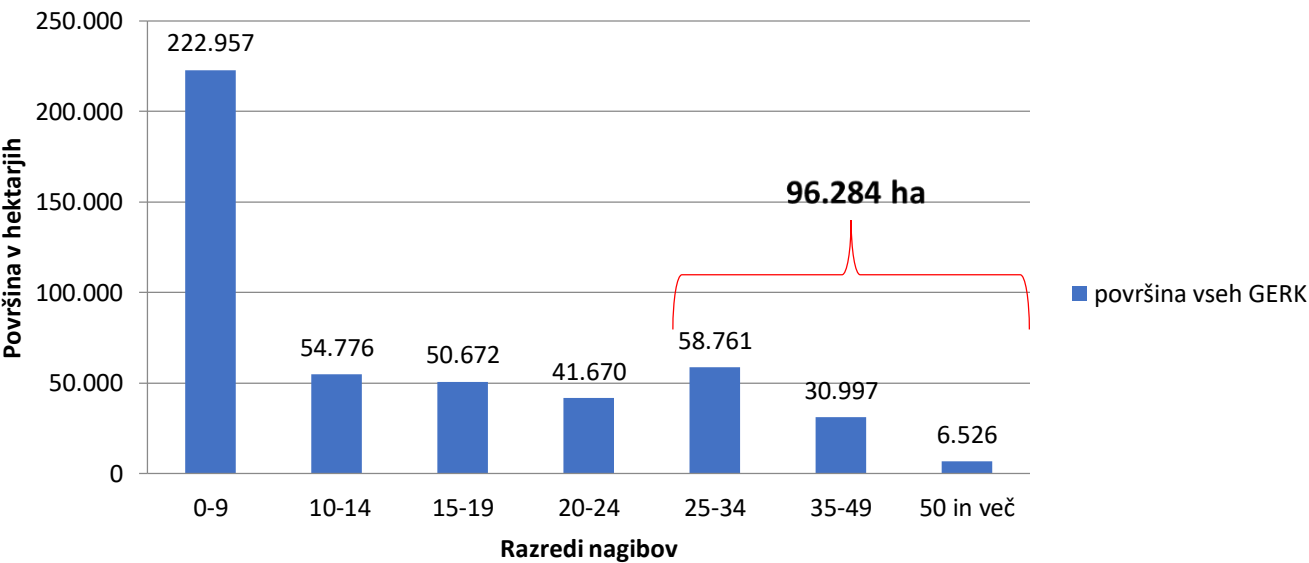
Površina kmetijskih zemljišč po razredih NMV

Skupaj nad 500m: 121.000 ha

Največje omejitve:
nadmorska višina $\geq 500\text{m}$ in nagib $\geq 25\%$:
56.060 ha.

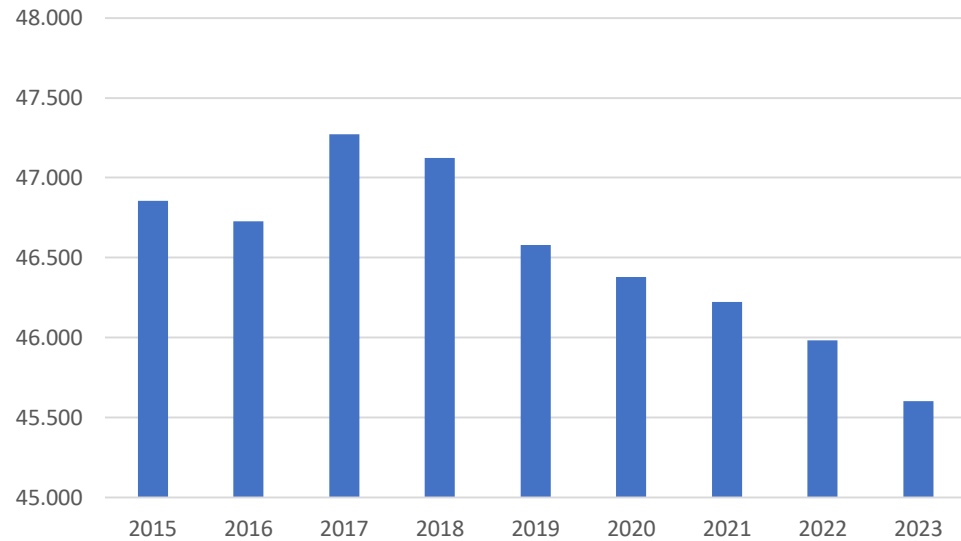
Površina GERK v ha po razredih nagiba

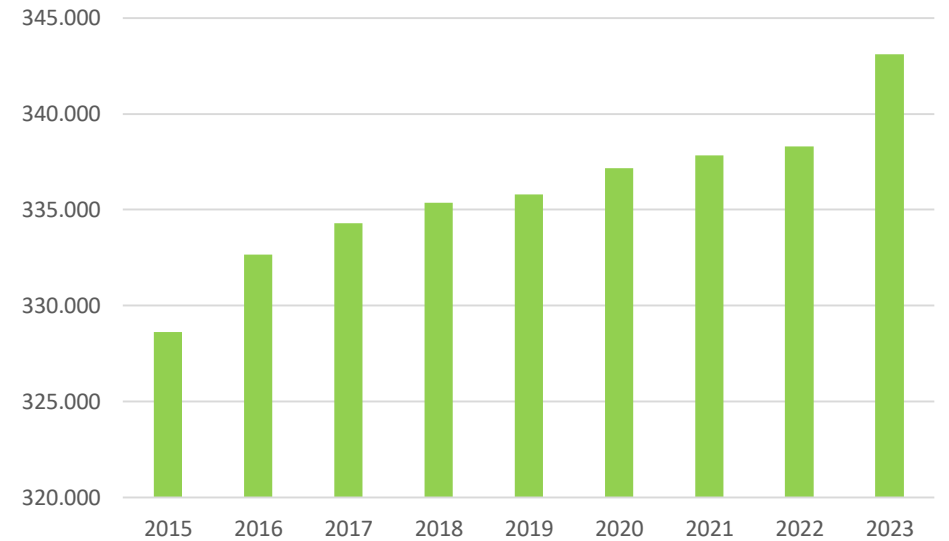
Število kmetijskih gospodarstev in kmetijskih zemljišč v OMD

Ukrep OMD: št. KMG

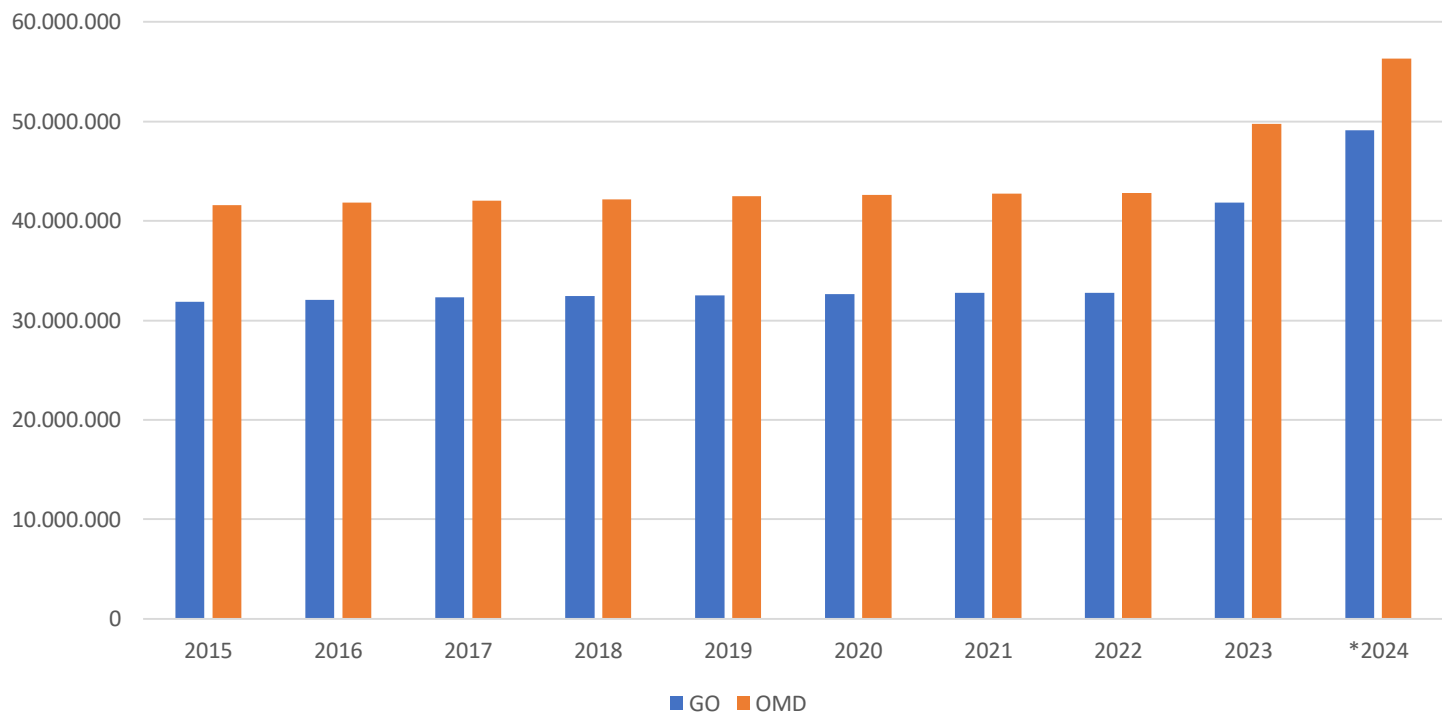

Ukrep OMD: obseg površin, ha

Sredstva za ukrep plačila za OMD

Skupna sredstva po letih za ukrep plačila OMD

*2024; nedokončen podatek

Sredstva so se povečala iz cca. 42 mio € (2015-2022) na 49 mio € v letu 2023 in 58,6 mio € v letu 2024. Delež sredstev ukrepa plačila OMD se je za gorsko območje povečal iz 77% na 87%.

Ekonomski kazalci (v) OMD – standardni prihodek

Vir: MKGP, KIS/CRP, podatki zajema 2012, 2013, 2014

	Slovenija	Gorsko območje	Izven gorskega območja
KZU (ha)	482.036	245.444	236.593
SO (v mio EUR)	1.125,4	471,2	654,2
SO / ha (EUR)	2.335	1.920	2.765
%	100	82,2	118,4
%	-	69,4	100

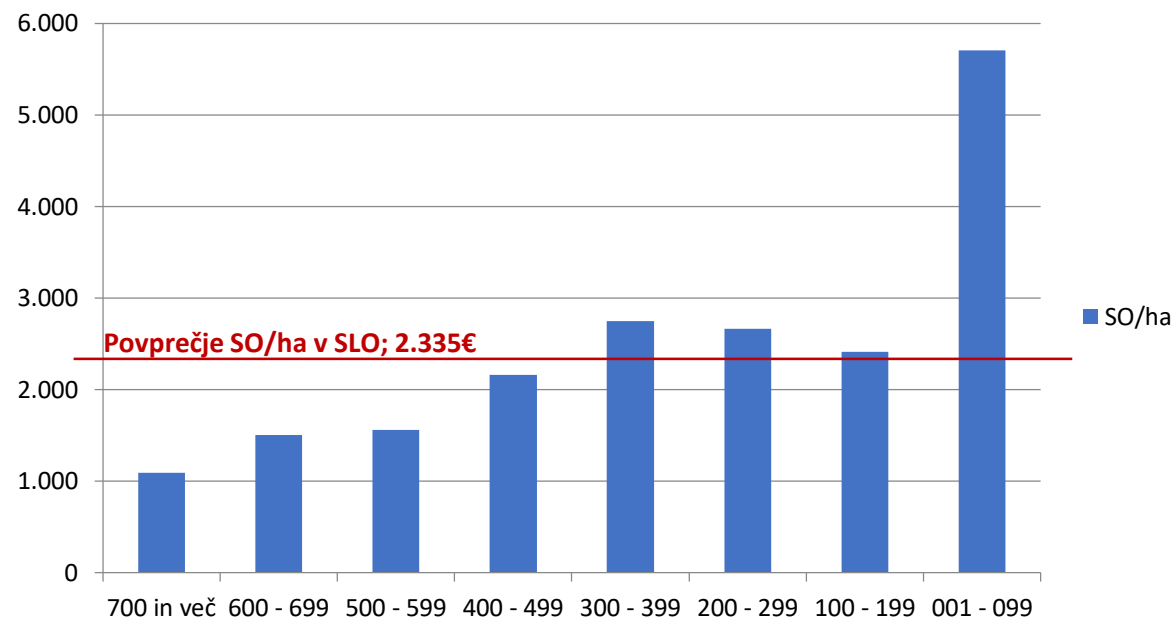
Vir: MKGP, standardni prihodek, 2024

	Slovenija	Gorsko območje	Izven gorskega območja
KZU (ha)	486.346	255.927	230.418
SO (v mio EUR)	1.277,1	547,6	729,4
SO / ha (EUR)	2.626	2.140	3.166
%	100	81,5	120,6
%	-	67,6	100

Standardni prihodek po NMV v Sloveniji

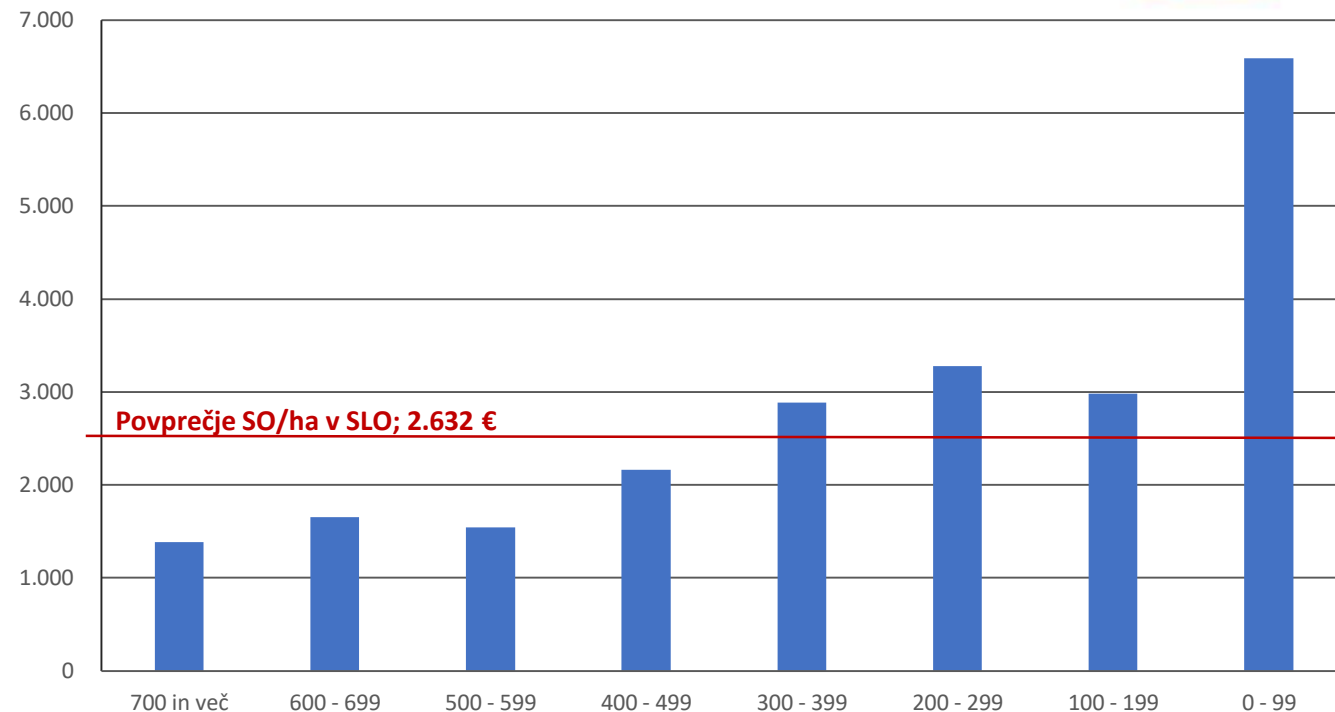

Standardni prihodek v €/ha

Vir: MKGP, KIS/CRP, podatki zajema 2012, 2013, 2014

Standardni prihodek v €/ha, 2024

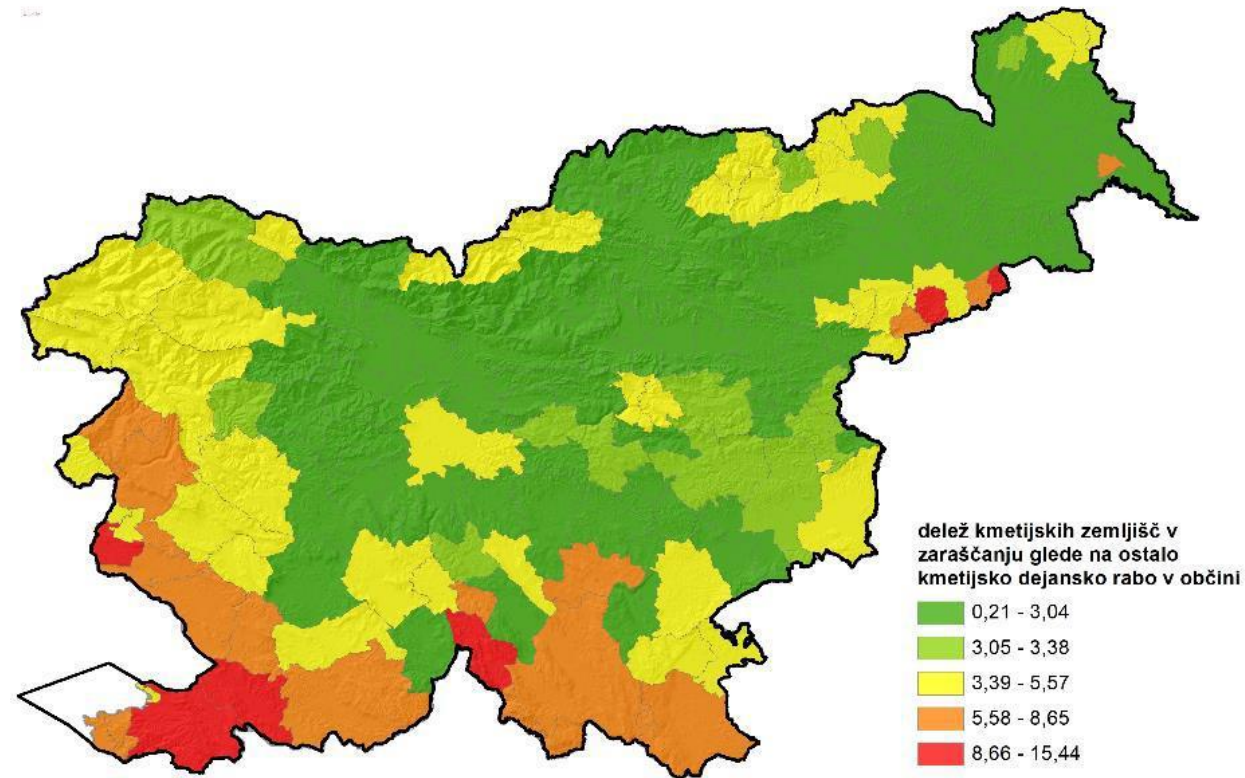
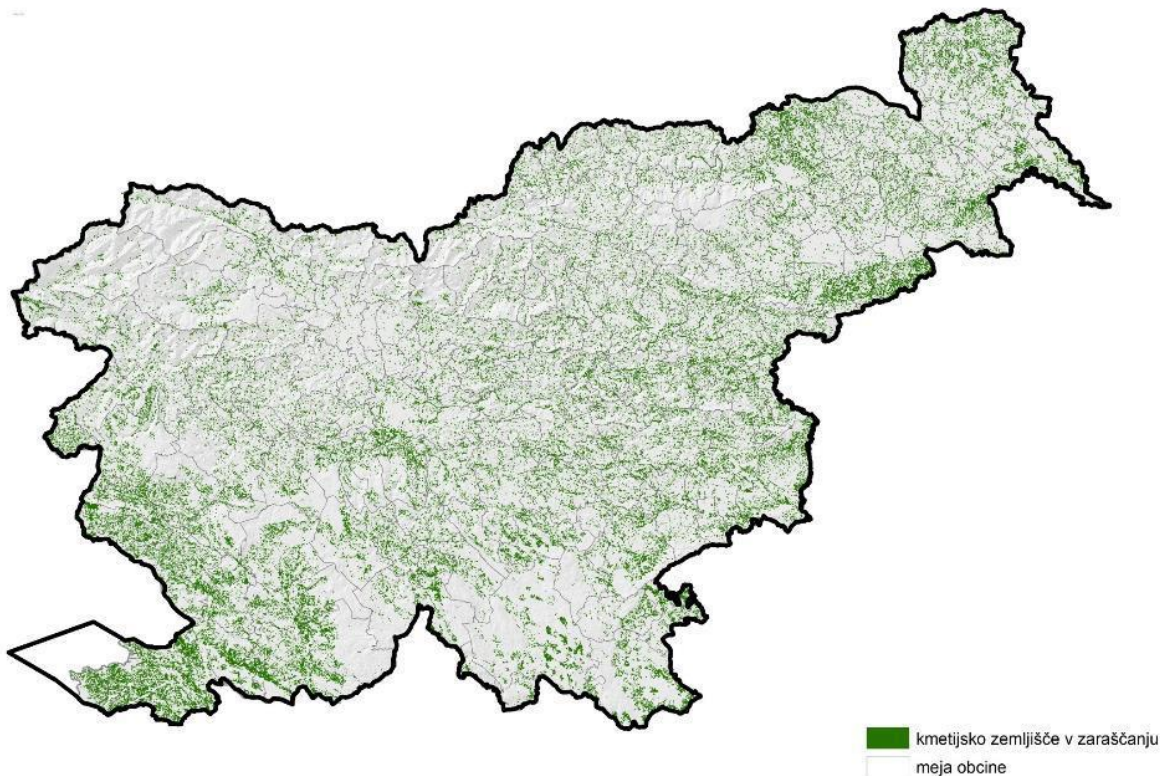

Vir: MKGP, RKG, 2024

Pomembno je poudariti, da v standardnem prihodku niso zajeti stroški na KMG in tako ne tudi dodatni stroški v gorskem območju, zato je dejanski razkorak med ekonomiko kmetij izven OMD in v gorskem območju še veliko večji.

Obseg kmetijskih zemljišč v zaraščanju

Podatki RABA-MKGP: **22.200 ha** -kmetijskih zemljišč v zaraščanju (1410)

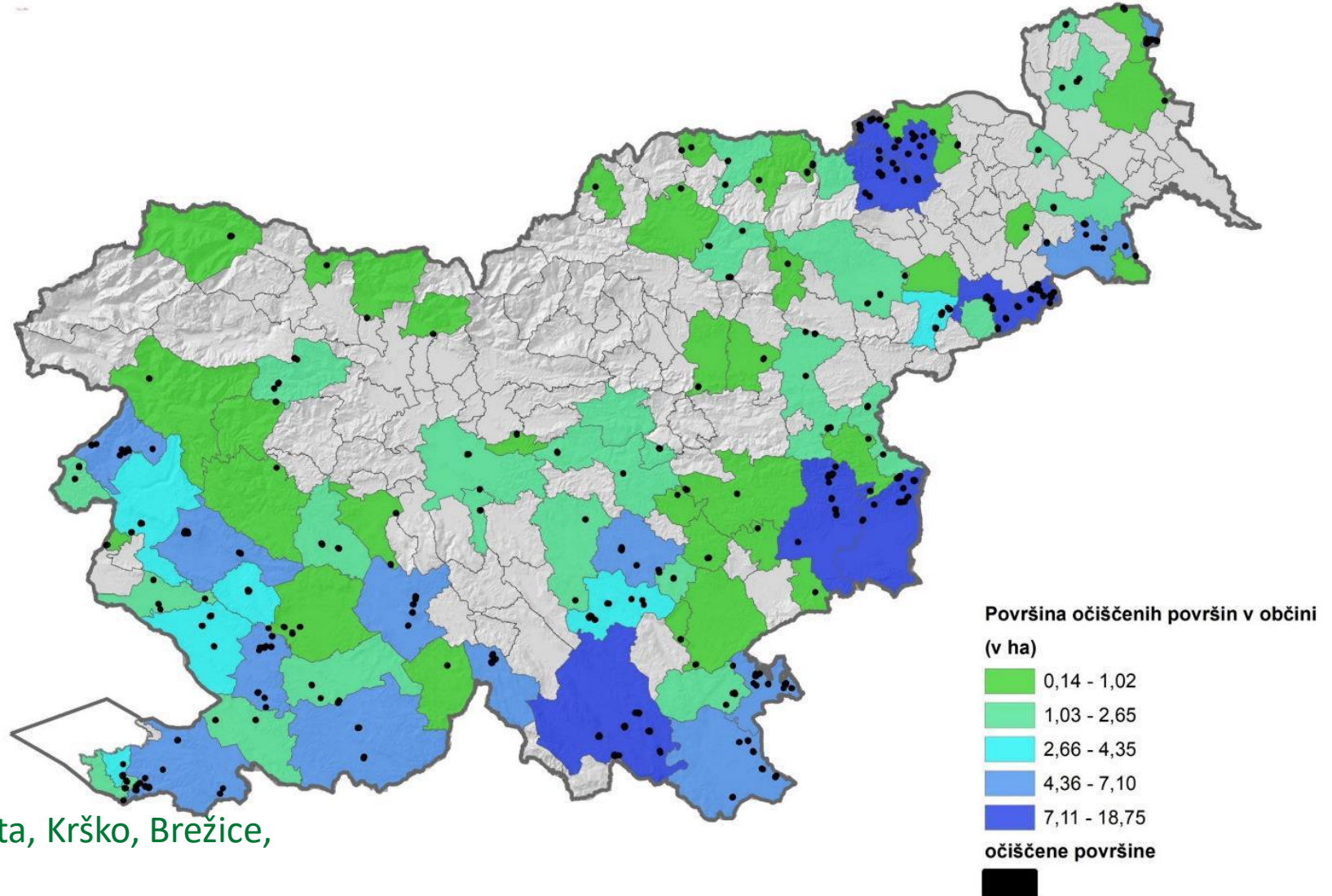

Karta (desno) prikazuje delež kmetijskih zemljišč v zaraščanju v posamezni občini glede na celotno kmetijsko dejansko rabo v občini.
povprečna občina = 3,05 % kmetijske dejanske rabe so kmetijska zemljišča v zaraščanju.

Prostorska razporeditev očiščenih površin

- 7 javnih razpisov od leta 2017
- 5000 € / ha nepovratnih sredstev
- 200 kmetijskih gospodarstev
- 271 ha očiščenih površin
- 1,32 mio evrov

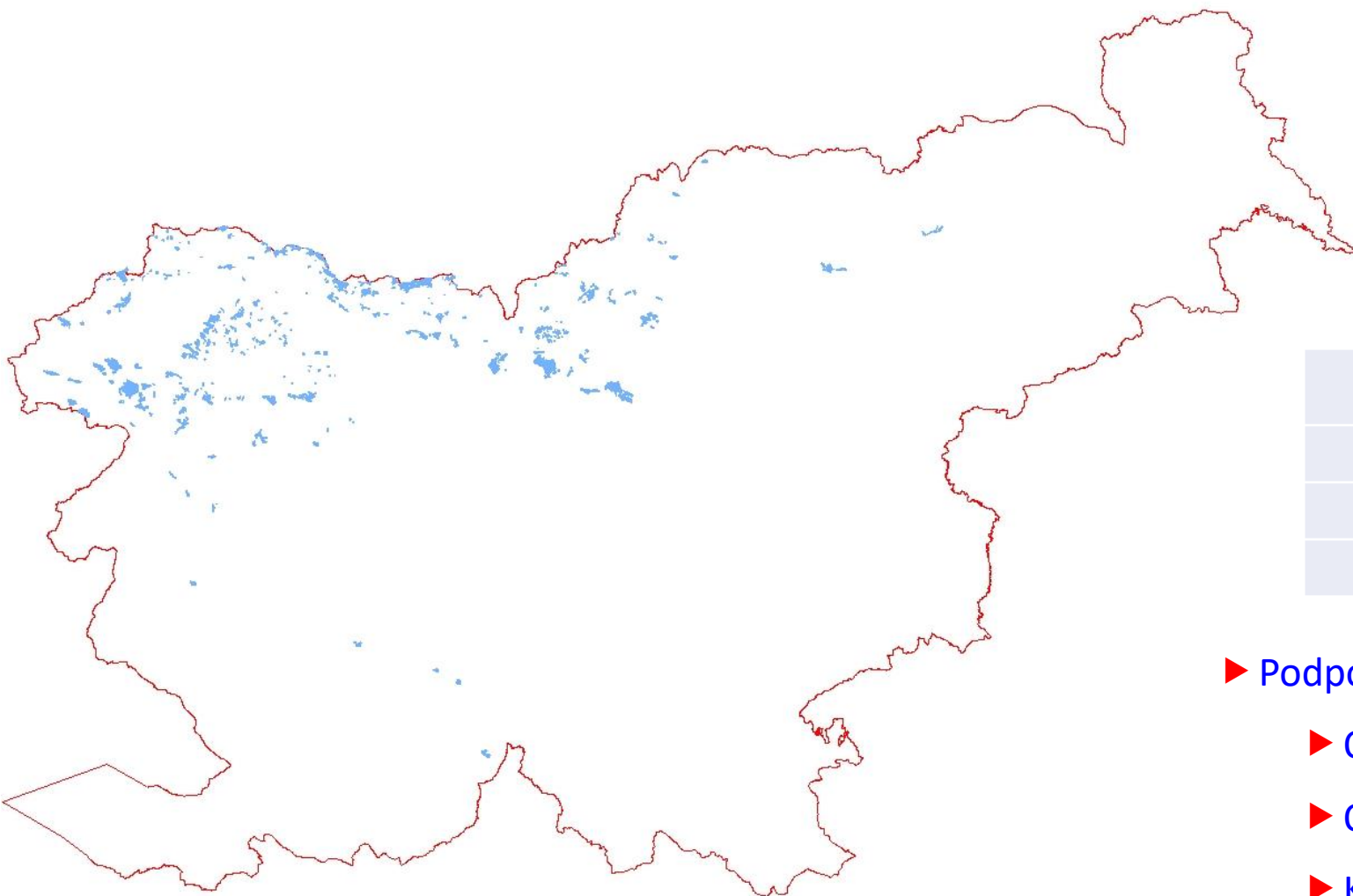

Izveden ukrep v 87 od 212 občin.

Največ očiščenih površin:

Kočevje, Maribor, Cirkulane, Pesnica, Kungota, Krško, Brežice, Zavrč, Videm, Divača ...

Planine v Sloveniji

leto	število KMG planin	površina	GVŽ
2010	208	7.776	8.319
2014	226	8.104	7.777
2024	179	7.760	7.508

- ▶ Podpora za pašo na Planini iz naslova SKP:
 - ▶ Osn. Doh. Podpora za trajnost: 184,2 €/ha +
 - ▶ OMD plačilo: 240 €/ha (pri 500 točkah OMD) +
 - ▶ Kmetijsko okoljska plačila za
 - planinsko pašo s pastirjem: 270 €/ha ali
 - planinsko pašo po čredinkah: 113,40€/ha.

! Več kot 75% planin se nahaja v območju NATURA 2000

Hvala za pozornost